

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวิเคราะห์และเขียนอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณา และประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้างและแต่ละด้าน สามารถนำไปประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้อย่างไร

แนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณกรรมมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอย่างกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมงานเขียนทุกประเภทแต่ละประเภท ผู้วิเคราะห์ต้องนำแนวการวิเคราะห์ไปปรับใช้ ให้เหมาะสมกับงานเขียนแต่ละชิ้นงานซึ่งมีลักษณะ แตกต่างกันไป ซึ่งประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ (๒๕๔๕ : ๑๒๘) ได้ให้หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในการวิเคราะห์วรรณกรรม ดังนี้

๑. ความเป็นมาหรือประวัติของหนังสือและผู้แต่ง เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ในส่วนอื่น ๆ
๒. ลักษณะคำประพันธ์
๓. เรื่องย่อ
๔. เนื้อเรื่องให้วิเคราะห์เรื่องในหัวข้อต่อไปนี้ตามลำดับ โดยบางหัวข้ออาจจะมีหรือไม่ก็ได้ตามความจำเป็น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก วิธีการแต่ง ลักษณะการเดินเรื่อง การใช้ถ้อยคำ สำนวนในเรื่อง ท่วงทำนองการแต่ง วิธีคิดสร้างสรรค์ ทศนะหรือมุมมองของผู้เขียน เป็นต้น
๕. แนวคิด จุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียนที่ฝากไว้ในเรื่อง ต้องวิเคราะห์ออกมา

คุณค่าของวรรณกรรม โดยปกติจะวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน แนวการวิเคราะห์คุณค่า

๒ .คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอ

๓. คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคม และวรรณคดีที่ดี สามารถจรรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔. การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เนื้อเรื่องสามารถทำให้ผู้อ่านนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องทีอ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้